

237 Olvasói levelek, hozzászólások

Dr. Szőke László levele Schuller Balázs és Szádeczky-Kardoss Gyula: „Déliabos Brennbergbánya” című tanulmányához (SSz. 60 (2006) 282–298)

Tisztelt Szerkesztőség!

A Soproni Szemle olvasótáborához tartozó öreg soproniként engedtessek meg nekem, hogy az 56-os forradalom emlékének szentelt számban megjelent rendkívül értékes tanulmányokhoz szívből gratuláljak.

Úgy vélem, hogy a forradalom szereplőinek további életútja is tanulságos az utókor számára. Ezzel kapcsolatban szeretném néhány adattal kiegészíteni Schuller Balázs és Szádeczky-Kardoss Gyula: „Déliabos Brennbergbánya” című dolgozatát. A 286. oldalon, a 8. lábjegyzetben Hansági Imre 1940-ben végzett bányamérnöknek az 1952-ben indított bányászati koncepciók perben elszenvedett meghurcolásáról, továbbá a forradalmi bizottságokban vállalt szerepéről olvashatunk azzal, hogy „a bukás után disszidált, további sorsa nem ismert.”

Hansági Svédországba disszidált, és ott a világhírű Kiruna Vasércbányáknál kapott állást. Néhány év múlva már rábízták a termelés irányítását. A hatvanas évek derekán már nemzetközi elismerés kísérte tevékenységét. Magam két alkalommal is tapasztalhattam Freibergben, hogy a Bergakademie Freiberg bányászati és kohászati konferenciájának külföldi vendégei között szerepel. További tevékenységére álljon itt az OMIKK 1986-ban kiadott *Természettudományos és Műszaki Ki Kicsoda ?* c. kötetének 161. oldalán található bekezdés:

„Hansági Imre (1916. Celldömölk), okl. bányamérnök (Sopron), Munkah.: Techn. Univ. Luleå, Svédország, a kőzetmechanika professzora. Tud. és irod. tevék.: kőzetmechanika kutatása és felsőszintű oktatása, 45 különböző nyelvű cikk, 3 könyv és 3 korszerű ércbányászati módszert leíró szabadalom szerzője.”

Hansági Imre azok közé a kiváló montanisztikai szakemberek közé tartozik, akik külföldön is öregbítették az Alma Mater jó hírnevét.

Tisztelettel

Dr. Szőke László

gyémántokleveles kohómérnök, Budapest

238 Hárs József megjegyzése Hernitz Ferenc: „Telefon a légmentesítés szolgálatában (1944/45)” című cikkéhez (SSz. 61 (2007) 91–94.)

A cikk lényegében a Petőfi téren volt légóközpontot mutatja be, amelyről a Soproni Szemle 1994. évfolyamának 392. oldalán részletesen írok. Ott megadom a levéltári jelzetet is. A létesítmény egyébként nem felelt meg az előírásoknak. Ház alatt kellett volna lennie, vagy legalább vastagabb védőbetonnal rendelkeznie. A magas talajvízszint és az anyaghiány következményeként nem megfelelő szigetelés miatt hamar dohossá vált a levegője, s penészsévé a berendezése. Idővel a vezetékek is elnedvedtek annyira, hogy ez téves riasztást is okozott. A takarítás és szellőztetés 1945 márciusi és utána következő elmaradása miatt mennyezetig vízben állt. Ezért kellett feladni. A cikkem alapján

Gömöri János régész a szerkesztőbizottság egyik ülésén érdeklődött Kubinszky Mihálytól és tőlem mint szemtanúktól, hogy mi volt a tájolója ennek az építménynek. Elmondtuk, hogy délről volt a lépcsős lejárata. (Ez a Szemlebeli közlésről nem derül ki.)

Téves a szerzőnek az a megállapítása, hogy a központ távbeszélőhálózata csak 1941. december 6-án épült ki. A SSz. 1995. évfolyamának 327. oldalán közlöm – levéltári jelzet alapján –, hogy már április 6-án fogadott városházi hívást. Egyébként se feledkezzünk el arról, hogy a Szovjetunió elleni hadba lépésünk előtt volt már egy légószempontból fontos hadiállapot: a Jugoszlávia elleni hadjárat. Ekkor voltunk mi, diákok beosztva figyelőként és egyéb feladatokra. Ez a tavaszi időszak volt a Molnár János vezette légószolgálatnak, hogy úgy mondjam, a fénykora. „Légójancsit” egy időre elhelyezték, ennek meg is lett a káros következménye. Egyébként 1944. december 19-én is volt bombázás. Ismét felmerül Hernitz írásában az a téves nézet, hogy az állomásokon kívül a Várkerület is célpont lett volna. Ha a szerző maguknak az amerikaiaknak nem hisz, akkor legalább fogadja el Tóth Sándor vasúttörténész megállapításait a SSz. 1996, 302–321. oldalain közölt, Légítámadások a GYSEV ellen c. részletes tanulmányából!

Sajnálatos, hogy a „Szülőföldünk” című több évtizedes, évenként meghirdetett helytörténeti pályázatra beadott és ott díjat nyert pályamunkák bibliográfiája – ha van egyáltalán – nem közkincs. Többször kértem már a győri illetékeseket erre. Ha lenne, minden kutató tudhatna többek között arról, hogy Sopron társadalma és az óvóhely-kérdés a második világháborúban címen 1995-ben írtam a témáról. Ezt később áttettem számítógépre, s egy példányt ifj. Sarkady Sándornak adtam. Nagyjából ebben a témakörben született Sopron a második világháborúban (Menekültügy és népszámlálás) című díjnyertes pályamunkám is 1994-ben.

Hárs József

helytörténész, Sopron

2007. LXI. ÉVFOLYAM 2. SZÁM / Munkatársaink

---

239 Munkatársaink

Baranyi Judit művészettörténész, 1091 Budapest, Ifjúmunkás u. 14/F.

Gyulai Éva egyetemi docens, Miskolci Egyetem, Magyar Középkori, Kora Újkori és a Történelem Segédtudományai Tanszék, 3515 Miskolc, Egyetemváros B/2.

Horváth László ny. fizikus, 1143 Budapest, Semsey u. 9.

Kiss Jenő akadémikus, ny. egyetemi tanár, ELTE Magyar Nyelvtudományi Tanszék, 1364 Budapest, Pf. 107.

Kovács József László ny. egyetemi tanár, 2040 Budaörs, Szivárvány u. 8. II/12.

Kubinszky Mihály ny. egyetemi tanár, 9400 Sopron, Kökényes köz 3.

Mastalirné Zádor Márta ny. könyvtárigazgató, 9400 Sopron, Erzsébet u. 7.

Molnár László ny. múzeumigazgató, 9400 Sopron, Fő tér 7.